ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **Občané za ochranu kvality bydlení v Brně - Kníničkách, Rozdrojovicích a Jinačovicích,** občanské sdružení, se sídlem U Luhu 23, Brno, zast. Mgr. Martinem Šípem, advokátem, se sídlem Převrátilská 330, Tábor, proti žalovanému: **Ministerstvo pro místní rozvoj**, se sídlem Staroměstské náměstí 6, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2009, č. j. 6 Ca 130/2008 - 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce se domáhal žalobou, aby soud žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí o jeho žádosti o poskytnutí informací ze dne 20. 11. 2007 do 15 dnů od právní moci rozsudku. Žalobce v žalobě uvedl, že dne 20. 11. 2007 požádal žalovaného o poskytnutí informací. V žádosti žalobce uvedl, že *„podle informací z Ministerstva dopravy organizuje MMR seminář a jednání s JASPERS v Praze v týdnu od 26. 11. 2007. Požadujeme zaslat: a) kopii veškeré korespondence, která předchází tomuto semináři a tomuto jednání s JASPERS, b) kopii zápisu/záznamu ze semináře a jednání s JASPERS a kopie prezenčních listin, c) kopie všech prezentací z předmětného semináře a kopie všech dokumentů předaných a obdržených v rámci tohoto semináře a jednání, d) kopii veškeré korespondence, která přímo navázala na předmětný seminář/jednání. Korespondencí se rozumí veškerá korespondence písemná, faxová i emailová, přijatá i odeslaná, zápisy/záznamy z jednání a veškeré dokumenty předané a převzaté osobně.“* Žalobce v žalobě poukázal na skutečnost, že požadované

informace mu nebyly poskytnuty ve lhůtě podle § 14 odst. 5 písm. d), popř. § 14 odst. 7 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Současně přitom nebylo ani rozhodnuto o odmítnutí uvedené žádosti. Proto podal podle § 16a odst. 1 písm. b) uvedeného zákona stížnost proti nečinnosti žalovaného při vyřizování podané žádosti o informace. Tato stížnost byla žalovanému odeslána dne 12. 12. 2007. Žalovaný ani nadřízený správní orgán však na podanou stížnost žádným způsobem nereagovali. Podle žalobce žalovaný zůstal při vyřizování podané žádosti o poskytnutí informací nečinný, přičemž marně byla využita i stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím jakožto prostředek ochrany proti nečinnosti v řízení před správním orgánem.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný uznal, že na žádost o poskytnutí informací nebylo reagováno, přičemž tato nečinnost byla způsobena pochybením odpovědného referenta.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 6. 2009, č. j. 6 Ca 130/2008 - 43, uložil žalovanému povinnost rozhodnout o žádosti žalobce o poskytnutí informací ze dne 20. 11. 2007 do 15 dnů od právní moci rozsudku. V odůvodnění soud konstatoval, že mezi účastníky je nesporné, že žalobce dne 20. 11. 2007 podal žádost o poskytnutí informací a že požadovaná informace nebyla ve stanovených lhůtách poskytnuta, přičemž ani nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Vyřízena přitom nebyla ani stížnost proti postupu žalovaného při vyřizování žádosti o informace. Za této situace dospěl soud k závěru, že byly splněny podmínky pro podání žaloby na ochranu proti nečinnosti podle § 79 odst. 1 s. ř. s. a že žaloba byla podána důvodně. Proto žalovanému uložil povinnost o předmětné žádosti v uvedené lhůtě rozhodnout.

Ve včas podané kasační stížnosti uvedl žalovaný (dále též „stěžovatel“), že výrok rozhodnutí soudu, jímž se mu ukládá povinnost rozhodnout o žádosti žalobce o poskytnutí informací, je nevykonatelný a zcela chybný. Tento nedostatek vznikl v žalobě. V této souvislosti stěžovatel poukázal na § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož se rozhodnutí o žádosti o poskytnutí informací vydává jen v případě, pokud povinný subjekt žádosti o poskytnutí informací, byť jen zčásti, nevyhoví, popř. se takové rozhodnutí vydává o odmítnutí části žádosti. V jiných možných případech se rozhodnutí nevydává. Z § 16a odst. 6 uvedeného zákona stěžovatel dovodil, že žalobce se měl domáhat, aby bylo rozhodnuto o předmětné stížnosti, nikoli o žádosti. Proto nemůže výrok rozsudku vykonat, neboť je oprávněn pouze rozhodnout o stížnosti. Žaloba měla být proto soudem odmítnuta. S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 6. 2009, č. j. 6 Ca 130/2008 - 43, zrušil a žalobu odmítl, popř. aby věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní

soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Při posuzování věci Nejvyšší správní soud vycházel z právních závěrů učiněných ve svém rozsudku ze dne 29. 10. 2009, č. j. 4 Ans 4/2009 - 86, dostupného na www.nssoud.cz, podle kterých pokud povinný subjekt neposkytl požadovanou informaci ani nerozhodl o odmítnutí žádosti podle § 15 zákona o svobodném přístupu k informacím a žalobce podal proti postupu povinného subjektu stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) téhož zákona, na niž nebylo povinným subjektem, resp. nadřízeným orgánem, nijak reagováno, žalobce tím bezvýsledně vyčerpal prostředky, které jsou stanoveny k ochraně jeho práv. Žaloba na ochranu proti nečinnosti povinného subjektu při vyřizování žádosti o poskytnutí informací je za takové situace přípustná.

Podle Nejvyššího správního soudu je mezi účastníky nesporné, že stěžovatel byl zcela nečinný, a to jak při vyřizování vlastní žádosti o poskytnutí informací, tak při vyřizování následně podané stížnosti. Sporné však jsou důsledky této nečinnosti pro postup, resp. rozhodnutí soudu o žalobě proti nečinnosti při vyřizování žádosti o poskytnutí informací. Žalobce je přesvědčen, že podáním stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, na niž stěžovatelem nebylo nijak reagováno, bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, pročež splnil podmínky řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu při vyřizování žádosti o poskytnutí informací. Stěžovatel je oproti tomu toho názoru, že se žalobce měl domáhat ochrany proti nečinnosti správního orgánu při vyřizování stížnosti podané podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, nikoli při vyřizování vlastní žádosti o poskytnutí informací.

Ustanovení § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím bylo do zákona doplněno zákonem č. 61/2006 Sb. Nahrazuje dosavadní institut fikce negativního rozhodnutí povinného subjektu [srov. též důvodovou zprávu k zákonu č. 61/2006 Sb.: „*Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace ... je nový institut, který vznikl jednak v souvislosti s odstraněním institutu fikce rozhodnutí, tedy k pokrytí případů, kdy povinný subjekt vůbec v zákonné lhůtě na podanou žádost nereagoval či kdy poskytl pouze část informací (popř. informace, jichž se žadatel nedožadoval) a ke zbytku (obsahu) žádosti se nevyjádřil (tedy nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti).*“] a je proto třeba považovat tento prostředek za procesní nástroj ochrany žadatele o informace v případě nečinnosti povinného subjektu, tedy v případě, kdy povinný subjekt v zákonné lhůtě neposkytne požadované informace ani nevydá negativní rozhodnutí, popř. svým postupem nevyčerpá celý předmět podané žádosti o poskytnutí informací. Institut stížnosti je legislativně konstruován tak, aby plnil obdobnou funkci jako kupř. ve správním řízení obecně naplňuje § 80 správního řádu, coby prostředek ochrany proti nečinnosti správního orgánu.

Na základě řečeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodné přístupu k informacím je třeba považovat za prostředek, který procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho

ochraně proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že taková stížnost byla v posuzované věci podána a stěžovatel na ni vůbec nereagoval, byl tento prostředek stanovený zákonem o svobodném přístupu k informacím k ochraně proti nečinnosti bezvýsledně vyčerpán, pročež podmínky řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu při vyřizování žádosti o poskytnutí informací byly splněny.

Nejvyšší správní soud nesdílí argumentaci stěžovatele, že napřed se měl žalobce bránit žalobou proti nečinnosti při vyřizování stížnosti podané proti postupu stěžovatele podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím a teprve potom případně proti nečinnosti při vyřizování žádosti o poskytnutí informací. Taková interpretace by podle Nejvyššího správního soudu vedla k tomu, že místo účelné a reálné ochrany ústavně zaručených veřejných subjektivních práv by se žadatelům o informace dostalo ochrany jen formální. Přístup k informacím by se oddaloval a soudní řízení se násobila. Vedle efektivity a rychlosti právní ochrany pak nelze pominout ani aspekt ekonomický. Výklad předestřený stěžovatelem by zbytečnými náklady zatěžoval jak žadatele o informace, tak správní orgány a v neposlední řadě i soudy.

Nejvyšší správní soud dodává, že vyslovený právní názor je konzistentní s jeho dřívější judikaturou: „*... institut žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ... přichází v úvahu v situacích, kdy je nečinný nejenom povinný subjekt tím, že nereaguje na podanou žádost o informace, ale též správní orgán při vyřizování podané stížnosti jakožto prostředku na ochranu proti nečinnosti*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 9 As 76/2007 - 52, www.nssoud.cz). Odkázat lze též na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2007, č. j. 29 Ca 131/2006 - 26, jenž ve věci, ve které byl povinný subjekt (resp. nadřízený orgán) nečinný jak při vyřizování žádosti o poskytnuté informace, tak při vyřizování stížnosti podané podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, uvedl: „*Vzhledem k tomu, že žalovaný nevydal rozhodnutí, popř. neposkytl požadovanou informaci, žalobce vyčerpal prostředky, které procesní předpis stanoví k jeho ochraně a vzhledem k tomu, že* [zákon o svobodném přístupu k informacím] *nespojuje s nečinností žalovaného fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek, nezbylo ... než uložit žalovanému povinnost vydat rozhodnutí ve věci v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím, to je buď informaci poskytnout, nebo vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti.*“

Pokud jde o argumentaci stěžovatele, že mu soud uložil povinnost rozhodnout o žádosti žalobce o poskytnutí informací, přičemž se rozhodnutí o žádosti o poskytnutí informací vydává jen v případě, pokud povinný subjekt žádosti o poskytnutí informací, byť jen zčásti, nevyhoví, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že to neznamená, že stěžovatel nemůže informace poskytnout. Výrok napadeného rozsudku je třeba vykládat v kontextu ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím, a to tak, že stěžovatel se povinnosti vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti ve lhůtě soudem určené zprostí poskytnutím všech požadovaných informací v téže lhůtě, neboli že soudem uložená povinnost zahrnuje jak možnost povinného subjektu rozhodnout o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, tak možnost žádosti plně vyhovět (tj. všechny požadované informace poskytnout), popřípadě možnost žádosti za zákonem stanovených podmínek částečně vyhovět a částečně rozhodnout o jejím odmítnutí.

Uplatněný důvod kasační stížnosti tak zjištěn nebyl, pročež Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalobci v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

Stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Za situace, kdy Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci bez zbytečného odkladu poté, co mu byla věc předložena, nebylo třeba o této žádosti rozhodovat, nehledě na to, že tuto žádost stěžovatel nezdůvodnil žádnými konkrétními skutkovými okolnostmi, nýbrž velmi obecně.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2010

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu